

////////////////////////////////////

BASISPROTOCOL CULTUUR

Basiskader voor de cultuursector tijdens de CORONA-pandemie Versie 5.05.2021

////////////////////////////////////

*Protocol:
het document
bepaald door de bevoegde minister in overleg met de betrokken sector
dat de regels bevat
die de ondernemingen en verenigingen van de bedoelde sector
dienen toe te passen bij de uitoefening van hun activiteiten*

MB 28/10/2020 – art.1 §3

1 INLEIDING

Na de eerste lockdown kon de cultuursector op 3 juni 2020 zijn activiteiten hervatten. Om dat zo veilig mogelijk te laten gebeuren, zowel voor de gebruikers als voor het personeel, werden er protocollen opgemaakt. Deze protocollen worden heden bepaald door de bevoegde minister, na advies van de specifieke expertengroep sectorprotocollen binnen de GEMS en in overleg met de sector.

De cultuursector is enorm divers: van de professionele muzieksector tot de lokale harmonie, van de professionele theatergezelschappen tot de plaatselijke toneelvereniging, van de grote culturele instellingen en musea tot het kleinere culturele erfgoed verspreid over heel Vlaanderen, van circus en kermis tot de plaatselijke afdeling van Natuurpunt, enz. Het is dus een enorme uitdaging om voor deze diverse sector een set met heldere en gedragen richtlijnen op te stellen. Daarom is er gekozen voor een generiek **BASISPROTOCOL**, dat het basiskader vormt voor de gehele cultuursector¹. Aanvullend en binnen de krijtlijnen van dit basiskader kunnen de verschillende sub-sectoren, organisaties en instellingen hun eigen, dikwijls specifiekere richtlijnen uitwerken en verspreiden.

Sinds september 2020 hebben we in het basisprotocol een gefaseerde aanpak opgenomen, gekoppeld aan de kracht van de pandemie. Een versie met kleurencodes werd op 24/10/2020 van kracht en werd kort nadien opgeschort met de tweede golf van besmettingen. In het huidige basisprotocol hielden we vanaf 01/02/2021 rekening met een meer dynamische invulling waarbij het kunnen inrichten van activiteiten de neergaande op opwaartse kracht van de pandemie volgt. Vanaf **05/05/2021** verwijst de kleurencode in het basisprotocol naar de corresponderende kleur die actief zal zijn binnen het vervolg van de gefaseerde exitstrategie.

Dit basisprotocol kwam tot stand na overleg met verschillende vertegenwoordigers uit de cultuursector en na advies van professor Erika Vlieghe, lid van GEMS en de bevoegde specifieke expertengroep sectorprotocollen. Het bouwt verder op het vele voorbereidende werk en goede praktijkvoorbeelden van de cultuursector zelf en houdt rekening met de 6 gouden regels en de 10 geboden waaraan elk protocol dient te voldoen. De bepaling van de geldende kleurencode gebeurt door de bevoegde minister.

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media probeert bij het opstellen van dit basisprotocol zoveel mogelijk af te stemmen met alle bevoegde gemeenschappen en met flankerende sectoren zoals onderwijs, jeugd en sport. Door de eigenheid van de sectoren blijft het natuurlijk mogelijk dat er verschillen blijven bestaan.

Deze versie is van toepassing vanaf **05 mei 2021**

Deze versie vervangt de vorige versies van het basisprotocol CULTUUR.

De toepassing van dit protocol is onderhevig aan nieuwe besluiten van het overlegcomité

¹ Naast het basisprotocol zijn er protocollen, sectorgidsen en coronagidsen die het generiek kader verder verfijnen. Meer info op www.vlaanderen.be/cjm/nl/protocollen.

2 TOEPASSINGSGBIED

Dit basisprotocol Cultuur biedt een overzicht van de geldende richtlijnen binnen het bevoegdheidsdomein CULTUUR. Het is tevens een handleiding voor alle georganiseerde culturele activiteiten. Het past binnen een groter kader van regelgeving rond de corona-pandemie.

De voorwaarden en maatregelen in het protocol worden via draaiboeken vertaald naar de verschillende contexten die de cultuursector rijk is. We geven met die draaiboeken handvaten aan organisaties om hun eigen gepaste vertaling te maken van de noodzakelijke maatregelen, steeds binnen de grenzen van veiligheid en verantwoordelijkheid, vertrekkend vanuit en nooit in tegenspraak met generieke normen, opgenomen in het protocol, en in geldende wetgeving.

Een goede vertaling van het generieke protocol naar de concrete context verhoogt in grote mate de kwaliteit van de uitvoering van deze richtlijnen op het terrein.

Het basisprotocol CULTUUR is niet het enige document dat de veilige heropstart in de cultuursector regelt².

Eerst en vooral zijn er de algemeen geldende overheidsmaatregelen en adviezen op **Federaal niveau**, zoals bekrachtigd bij [diverse ministeriële besluiten](#). Meer informatie over de huidige geldende maatregelen vind je op www.info-coronavirus.be.

Daarnaast zijn er de gidsen die de maatregelen bevatten voor de werknemers:

- De sociale partners van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk, de Beleidscel van de minister van Werk en experts van de FOD Werkgelegenheid hebben in overleg een [generieke gids](#) uitgewerkt. Deze gids reikt een kader met maatregelen aan die op maat kunnen worden ingekleurd door de sectoren en door elke werkgever, om er voor te zorgen dat activiteiten opnieuw kunnen worden opgestart in zo veilig en gezond mogelijke omstandigheden.
- In verschillende sectoren worden op basis van een beslissing door de leden van een paritair comité aanvullend nog **sectorgidsen, coronagidsen of protocollen** uitgewerkt.
- Een aantal van deze protocollen of sectorgidsen is ook verplicht voor bepaalde nevenactiviteiten in de cultuursector. Is er een verkooppunt (bv. een museumshop), dan zal dat moeten voldoen aan de regels voor winkels. Is er een eet- of drankgelegenheid (bv. theatercafé), dan zal deze de bepalingen van de horeca moeten volgen, enzovoort³.

De generieke gids en de sectorgidsen kunnen worden geraadpleegd via de website van de FOD WASO www.werk.belgie.be

² Bepaalde culturele sectoren of activiteiten maken bovendien sterke connectie met protocollen uit andere sectoren (bv. circusateliers of bepaalde dansdisciplines waar de activiteiten het sportprotocol volgen, of de link tussen kunstacademies en het protocol Onderwijs voor wat betreft deeltijds kunstonderwijs).

³ Vooral deze laatste gids, met richtlijnen voor de horeca, is ook voor wie geen eet- of drankgelegenheid heeft, interessant om te gebruiken als inspiratiebron voor bijvoorbeeld de maatregelen inzake sanitair en hygiëne

3 GEFASEERDE EN DYNAMISCHE AANPAK

In het basisprotocol houden we vanaf 01/02/2021 rekening met een dynamische invulling die de **neergaande of opwaartse** kracht van de pandemie volgt.

Als leidend principe zal die dynamiek in een **neergaande fase zorgen voor een trapsgewijze versoepeling** die een aantal activiteiten toelaat en waar met elke volgende versoepeling nieuwe activiteiten of meer mogelijkheden binnen toegelaten activiteiten kunnen worden toegelaten.

Bij heropflakking of (gevaar van) **opwaartse fase kan een verstrenging meteen** tot een volledige opschorting van de versoepelingen door het Overlegcomité beslist worden.

3.1 10 GEBODEN VAN ELK BASISPROTOCOL

Als algemeen principe blijven de zes gouden regels van toepassing op elke activiteit.

6 gouden regels

Naast de 6 gouden basisregels moet elk protocol meer specifiek voldoen en rekening houden met 10 basiselementen. Deze **10 geboden** zijn noodzakelijk om elke activiteit op COVID-veilige wijze te kunnen laten doorgaan en moeten dus in elk protocol of elke gids terug te vinden zijn. Het gaat om volgende geboden :

1. Respecteer de geldende wetgeving
2. Duid een COVID-coördinator aan
3. Communiceer, informeer, motiveer
4. Social distancing
5. Hygiëne
6. Reiniging en ontsmetting
7. Verluchting
8. Persoonlijke bescherming
9. Beheer besmette personen
10. Compliance en handhaving

Het is noodzakelijk dat deze geboden in elk protocol of gids voldoende zijn uitgewerkt en dat elke activiteit rekening houdt met deze geboden. Zowel in de draaiboeken op het niveau van de organisatie, als in sectorale protocollen of gidsen dient dit te gebeuren⁴. In een volgend hoofdstuk gaan we in op elk van deze geboden.

3.2 NEERGAANDE FASE

Een eerste stap in de neergaande fase is de situatie waarin versoepelingen mogelijk worden gemaakt en daarmee de doorstart van activiteiten voor meerdere doelgroepen. Naast de voorwaarden zoals bepaald in het Ministerieel besluit kunnen via een toepasselijk protocol specifieke voorwaarden gelden.

Vervolgens kunnen meerdere fasen van versoepeling zich voordoen waardoor ook de sectoreigen voorwaarden kunnen wijzigen.

In een laatste fase die gelijkloopt met het einde van de pandemie kunnen activiteiten doorgaan zonder enige restricties. De normale werking is mogelijk.

De kleurencode die geldt bij elke fase wordt in het protocol bepaald door de bevoegde vakminister.

3.3 OPGAANDE FASE

Bij heropflakking of (gevaar van) opwaartse fase kan een verstrenging **meteen** tot een volledige opschorting van de versoepelingen leiden.

Deze volledige opschorting kan op elk moment optreden, ook wanneer de activiteit zich al in een volgende fase van versoepeling bevindt.

3.4 VOORWAARDEN BIJ ELKE FASE

Vertrekpunt voor fase is de situatie waarin het Ministerieel Besluit⁵ bepaalt of activiteiten mogelijk zijn en onder welke voorwaarden dit kan plaatsvinden. Uitsluitend en volgens de modaliteiten zoals bepaald in het Ministerieel Besluit kunnen activiteiten georganiseerd worden.

⁴ Deze controle kan gebeuren aan de hand van hiervoor opgestelde checklist

⁵ Of pandemiewet indien deze wet het vigerende Ministerieel Besluit komt te vervangen.

3.5 HEROPSTART ACTIVITEITEN

3.5.1 Kader Basisprotocol

Voor het uitwerken van dit protocol werd gestart vanuit het basisprotocol cultuur dat goedgekeurd werd op 24 oktober 2020. Het kader dat daarin werd gehanteerd wordt in 2021 hernomen en vertrekt vanuit een aantal generieke categorieën van basisvoorwaarden en -maatregelen⁶:

Elke fase (of elk niveau van maatregelen) wordt weergegeven in een tabel en omvat een pakket aan maatregelen die werden uitgewerkt aan de hand van vooraf bepaalde criteria:

- Grootte en samenstelling van de groep
- Dragen van een mondmasker en afstand tussen individuen
- Mogelijkheid van fysiek contact tijdens activiteiten
- Organisatie van activiteiten binnen en/of buiten

. Bepalende modaliteiten die werden afgetoetst met virologen werden opgenomen in een gefaseerd plan die in verhouding staat tot epidemiologische situatie. Deze werkwijze biedt de nodige flexibiliteit om afhankelijk van de epidemiologische situatie te schakelen naar meer versoepeling of verstrenging.

3.6 KADER BASISPROTOCOL GEORGANISEERD VERBAND⁷

3.6.1 INDOOR repetities, workshops, meetings, georganiseerde activiteiten

voorwaarden

	ROOD	ORANJE	GEEL	GROEN
Afstand= social distancing	<i>SD</i>	<i>SD</i>	<i>SD</i>	<i>Geen SD</i>
Densiteit	<i>1/10m²</i>	<i>1/4m²</i>	<i>1/2,5m²</i>	<i>/</i>
Mondmasker	<i>Verplicht</i>	<i>Verplicht</i>	<i>Verplicht</i>	<i>Aangeraden</i>
Eten/Drinken/Catering	<i>Alle fasen volgens horecaprotocol</i>			
Zang/Blaas	<i>Alle fasen onder specifieke voorwaarden van basisprotocol</i>			
Fysiek contact	<i>Alle fasen onder specifieke voorwaarden van basisprotocol</i>			
Ventilatie	<i>Nodige maatregelen volgens adviezen kwaliteit van binnenlucht</i>			

Aantal deelnemers indoor : HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE AANTALLEN EN CODE

(na 11/5) bijkomende limieten OC en kleurcode protocol

⁶ Deze generieke categorieën trachten we in de verschillende vrijetijdssectoren door te trekken. Binnen dezelfde generieke categorie kunnen dezelfde generieke normen gelden of kunnen andere normen per sector voorkomen.

⁷ Opmerking: de gegevens gelden voor volwassenen. Voor mogelijk andere voorwaarden op deze standaarden wordt er doorverwezen naar het jeugdprotocol

3.6.2 OUTDOOR repetities, workshops, meetings, georganiseerde activiteiten

voorwaarden

	ROOD	ORANJE	GEEL	GROEN
Afstand= social distancing	<i>SD</i>	<i>SD</i>	<i>SD</i>	<i>Geen SD</i>
Densiteit	<i>1/10m²</i>	<i>1/4m²</i>	<i>1/2,5m²</i>	<i>/</i>
Mondmasker	<i>Verplicht</i>	<i>Verplicht</i>	<i>Aangeraden</i>	<i>Aangeraden</i>
Eten/Drinken/Catering	<i>Alle fasen volgens horecaprotocol</i>			
Zang/Blaas	<i>Alle fasen onder specifieke voorwaarden van basisprotocol</i>			
Fysiek contact	<i>Alle fasen onder specifieke voorwaarden van basisprotocol</i>			

Aantal deelnemers outdoor:

vanaf 8/5/2021: 25 deelnemers – **CODE ORANJE**
(na 11/5) bijkomende limieten OC en kleurcode protocol

3.7 KADER BASISPROTOCOL PUBLIEKSACTIVITEITEN

3.7.1 Podium / Cinema

3.7.1.1 INDOOR

Voorwaarden

	ROOD	ORANJE	GEEL	GROEN
Afstand= Tussen bubbels	<i>1 stoel</i>	<i>1 stoel</i>	<i>1 stoel</i>	<i>Geen stoel</i>
Mondmasker	<i>Verplicht</i>	<i>Verplicht</i>	<i>Verplicht</i>	<i>Aangeraden</i>
Eten/Drinken/Catering	<i>Alle fasen volgens horecaprotocol</i>			
Ventilatie	<i>Nodige maatregelen volgens adviezen kwaliteit van binnenlucht</i>			

Publieksaantal indoor podium / cinema:

(na 11/5) limieten OC en kleurcode protocol

3.7.1.2 OUTDOOR

Voorwaarden

	ROOD	ORANJE	GEEL	GROEN
Afstand= Tussen bubbels	1 stoel	1 stoel	1 stoel	Geen stoel
Densiteit (staand/bewegend als toegelaten)	1/10m ²	1/4m ²	1/2,5m ²	/
Mondmasker	Verplicht	Verplicht	Aangeraden	Aangeraden
Eten/Drinken/Catering	Alle fasen volgens horecaprotocol			

Publieksaantal outdoor podium / cinema:

- Vanaf 8/5/2021: 50 toeschouwers ZITTEND – **CODE ORANJE**
 - (na 11/5) limieten OC en kleurcode protocol

Om de overheid een zicht te geven op de events die plaatsvinden, en om uniformiteit te brengen in het Covid-veilig organiseren, stelt de Vlaamse overheid in nauwe samenwerking met de verschillende eventsectoren het **Covid Event Risk Model** ter beschikking. Meer info en de tool vind je op <https://www.covideventriskmodel.be>.

3.7.2 Musea, exposities, erfgoedsites

3.7.2.1 INDOOR

Voorwaarden

	ROOD	ORANJE	GEEL	GROEN
Afstand= Social Distancing	SD	SD	SD	Geen SD
Densiteit (bewegend)	1/10m ²	1/4m ²	1/2,5m ²	/
Mondmasker	Verplicht	Verplicht	Verplicht	Aangeraden
Eten/Drinken/Catering	Alle fasen volgens horecaprotocol			
Ventilatie	Nodige maatregelen volgens adviezen kwaliteit van binnenlucht			

Fase musea, exposities, erfgoedsites:

Vanaf 01/12/2020 zijn musea exposities en erfgoedsites open in **code ROOD** (na 11/5) kleurcode protocol

3.7.2.2 OUTDOOR

Voorwaarden

	ROOD	ORANJE	GEEL	GROEN
Afstand= Social Distancing	<i>SD</i>	<i>SD</i>	<i>SD</i>	<i>Geen SD</i>
Densiteit	<i>1/10m²</i>	<i>1/4m²</i>	<i>1/2,5m²</i>	<i>/</i>
Mondmasker	<i>Verplicht</i>	<i>Verplicht</i>	<i>Aangeraden</i>	<i>Aangeraden</i>
Eten/Drinken/Catering	<i>Alle fasen volgens horecaprotocol</i>			

Fase musea, exposities, erfgoedsites:

Vanaf 01/12/2020 zijn musea exposities en erfgoedsites open in **code ROOD**
(na 11/5) kleurcode protocol

3.8 KADER BASISPROTOCOL PUBLIEKSACTIVITEITEN INFRASTRUCTUREN MET CIRM-ATTEST

Aan uitbaters van infrastructures (indoor CIRM P / outdoor CIRM T) kan de bevoegde gemeentelijke overheid na indienen van het dossier uitzonderlijk toestemming geven om een zittend publiek te ontvangen dat groter is dan het standaard kader basisprotocol publieksactiviteiten met andere absolute aantallen of zaalcapaciteit dan opgenomen in het Ministerieel Besluit. De uitbaters moeten daarvoor een aanvraag indienen bij de bevoegde burgemeester.

Lees er alles over op www.covideventriskmodel.be/cirm

INDOOR - INFRASTRUCTUREN MET CIRM

Vanaf juni :

Maximaal nominaal aantal : 200

Maximaal % van CIRM : 75% CIRM-capaciteit maar nooit hoger dan 200

(na 11/5) bijkomende limieten OC

Alle randvoorwaarden worden geregeld in CIRM-dossier van de infrastructuur

OUTDOOR

OUTDOOR – INFRASTRUCTUREN MET CIRM

Vanaf juni :

Maximaal nominaal aantal : 200

Maximaal % van CIRM : 75% CIRM-capaciteit maar nooit hoger dan 200

(na 11/5) bijkomende limieten OC

Alle randvoorwaarden worden geregeld in CIRM-dossier van de infrastructuur

4 CONCRETISERING VAN DE 10 GEBODEN

Er zijn een aantal basiselementen die elke gids moeten terug te vinden zijn. Hoe gedetailleerd deze basiselementen worden uitgewerkt hangt af van de betrokken sector.

Er valt op te merken dat er voor sommige basiselementen met verschillende scenario's kan worden gewerkt in functie van de sanitaire situatie en de evolutie van de pandemie.

Daarbij kan bijvoorbeeld gewerkt worden met fases. Vaak zal dit meegenomen worden in de op dat moment geldende wetgeving die politiek wordt beslist. Voorbeelden zijn het al dan niet verplicht maken van mondknasterdracht in drukke gebieden of eventueel opleggen van tijdsbeperkingen bij winkelbezoek.

In het protocol moeten de sectoren aangeven waarop de bepalingen van die geldende fase van toepassing zijn en hoe deze wordt verspreid onder de betrokken personen/organisaties/bedrijven.

Deze 10 basiselementen, de zogenaamde "10 geboden van een protocol" worden één voor één verder toegelicht. Onderstaande tekst van het Overlegcomité wordt aangevuld met *sectorspecifieke richtlijnen*.

4.1 WETGEVING

In elke omstandigheid dient de geldende wetgeving te worden gerespecteerd.

Na elk overlegcomité worden de belangrijkste regels in een ministerieel besluit gegoten. Het voordeel hiervan is dat de regels die in een MB staan afdwingbaar zijn en dus gehandhaafd kunnen worden door de organisator, door de sector- of koepelorganisatie en in derde lijn de overheid.

Vaak hebben de regels uit het MB een impact op de uitgewerkte protocollen. In de protocollen moet dus een systematiek voorzien worden om met deze wijzigende wetgeving om te gaan.

De besluitvorming op federaal niveau en maatregelen die genomen zijn door provinciale en lokale overheden zijn hiërarchisch altijd hoger in rang dan het protocol of de gidsen. Indien er discrepantie optreedt tussen het protocol en één of meerdere geldende bepalingen in de wetgeving hebben die bepalingen dan ook voorrang op de bepalingen uit dit basisprotocol.

4.2 COVID-CÖÖRDINATOR

Het is belangrijk om in elke onderneming of organisatie een "Covid-coördinator" aan te duiden. Dit is de persoon die als taak heeft de algemene preventiemaatregelen naar de betrokken onderneming of organisatie te vertalen en te doen implementeren. In grotere ondernemingen of organisaties kan men hiervoor bijvoorbeeld een beroep doen op de preventieadviseur, in kleinere ondernemingen of organisaties zal dit vaak de zaakvoerder of directeur zijn die deze rol binnen zijn/haar takenpakket opneemt.

Elke organisatie stelt dus een duidelijk een covid-coördinator aan **op het niveau van de organisatie én van de activiteit**. Die persoon is voor, tijdens en na de activiteit het aanspreekpunt voor de opvolging van de verschillende veiligheidsmaatregelen. Deze persoon staat met **naam en contactgegevens** in het draaiboek (zie infra - organisatorische maatregelen). Het aanspreekpunt voor de organisatie wordt ook kenbaar gemaakt op de website van de organisatie, zodat de contactcenters weten wie ze moeten contacteren indien nodig.

4.3 COMMUNICATIE – INFORMATIE - MOTIVATIE

Communicatie speelt een zeer belangrijke rol in de veilige heropstart van de activiteiten. Het is belangrijk om alle betrokkenen (deelnemers, begeleiding, ...) duidelijk te informeren over

- de deelnamevoorwaarden (wie wel/niet, inschrijven, groepsindeling, ...);
- de algemene en specifieke veiligheidsmaatregelen, zowel voor als tijdens de activiteit;
- de concrete afspraken over wat als je ziek wordt na de activiteit.

De **covid-coördinator** speelt daarbij een belangrijke rol. Tijdens de activiteiten zullen vooral de begeleiders de situatie moeten evalueren en bijsturen. Voorzie voor hen de nodige instructies en ondersteuning, eventueel in de vorm van een opleiding of infosessie.

Communicatie en delen van informatie gebeurt best op voorhand en wordt regelmatig herhaald. Bovendien moet het respecteren van de maatregelen opgevolgd worden en moet er opgetreden / gecorrigeerd worden indien de maatregelen niet correct worden nageleefd. De informatie kan gebeuren via affiches, opleidingen, info op de websites, mondelinge briefings en dergelijke meer.

TIP: Er bestaat al heel wat communicatiemateriaal dat men kan gebruiken op federaal, Vlaams of lokaal niveau. Daarnaast merken we dat ook de sectoren het nodige ondersteunende communicatiemateriaal aanmaken en verspreiden.

4.4 SOCIAL DISTANCING

Als algemene regel geldt een minimale afstand van **1,5 m meter tussen elk individu**.

Social distancing is, naast hygiëne, het belangrijkste element in elke gids (*protocol of draaiboek*). Het respecteren van 1,5 meter afstand met andere personen, waarbij er ook geen begroetingen met fysiek contact gebeuren, is daarbij dus de basisregel.

Er zijn een aantal andere elementen die kunnen bijdragen aan social distancing. Deze kunnen allen worden onderverdeeld in de onderstaande categorieën. Hier kan men in de protocollen verschillende scenario's voorzien in functie van de evolutie van de pandemie.

4.4.1 Ruimtelijke maatregelen voor social distancing

- Fysieke barrières, zoals bijvoorbeeld een afscheiding van plexiglas
- Een circulatieplan, eventueel met invoering van éénrichtingsverkeer of met voorrangregels
- Vloermarkeringen of linten om de afstand of de weg aan te geven of om delen af te sluiten

Er moet ook bepaald worden hoe, waar, wanneer en aan wie er gepaste middelen ter beschikking worden gesteld⁸. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om vloeibare zeep, handgel, papieren doekjes (geen handdoeken of elektrische drogers). Er moeten bovendien voldoende passende afvalbakken worden voorzien.

Verder moet bepaald worden hoe onnodig contact met voorwerpen te vermijden, waarbij iedereen bij voorkeur eigen materiaal gebruikt.

Algemene informatie en sensibilisering m.b.t. tot hygiëne (handen wassen, in je arm niezen, papieren zakdoeken gebruiken, gebruik mondmasker...) wordt bovendien actief verspreid (zie ook punt 4.3 Communicatie)

4.6 REINIGING EN ONTSMETTING

De infrastructuur moet in de mate van het mogelijke regelmatig (minstens dagelijks) **schoongemaakt**/ontsmet worden. Besteed daarbij extra aandacht aan de veelgebruikte contactoppervlakten zoals deurklinken, kranen, enz. Bij intensief contact met ontblote lichaamsdelen (bv. bij dans) moet ook de vloer voldoende schoongemaakt worden, zeker bij de wissel van 'gebruikers'.

Om te reinigen en te ontsmetten maak je gebruik van een reiniging- en onsmettingsplan met aanduiding van de te gebruiken (toegelaten) producten⁹. Door gebruik te maken van een logboek heb je de schoonmaakbeurten ook in kaart.

Ook het **materiaal** dat tijdens de activiteiten gebruikt wordt, moet minstens dagelijks schoongemaakt/ontsmet worden, zeker als het door meerdere personen wordt gebruikt.

⁸ Houd minimum 1,5 meter afstand en was uw handen met water en zeep. Alcoholgels met desinfecterende eigenschappen zijn biociden; verkeerd gebruik van deze producten of oneigenlijke gebruikconcentraties kunnen schadelijk zijn. Ze kunnen ook leiden tot de ontwikkeling van bacteriële resistentie. Gebruik daarom hydroalcoholische gels en oplossingen zorgvuldig zoals aangegeven op het etiket. Als er geen zeep of water in de buurt is voor uw medewerkers of klanten, kunt u hydroalcoholische gel gebruiken. Volgens de aanbevelingen van de WHO (Wereldgezondheidsorganisatie) moeten desinfecterende hydroalcoholische oplossingen bedoeld voor gebruik in de gezondheidszorg ten minste 80% ethanol of 75% isopropanol bevatten om doeltreffend te zijn tegen bacteriën en bepaalde virussen zoals COVID-19 (voor meer info: zie [WHO guidelines on hand hygiene in health care](#))

⁹ . Oppervlakten dienen met een van de volgende desinfectantia (waaraan geen andere reinigingsmiddelen worden toegevoegd) ontsmet te worden:

- Vloeibare Alcohol (min.) 70% ;
- Javeloplossing die minstens 0,1 % natriumhypochloriet (1000 ppm) bevat. Concreet: als je 40 ml [javel](#) op 1 liter leidingwater gebruikt blijf je voor quasi elk type javel boven de vereiste 1000ppm. Het blijft echter aan te raden om altijd het natriumhypochloriet-gehalte van de javel na te gaan op het etiket van de verpakking. Opgelet, als je dit indoor gebruikt, kunnen gevaarlijke dampen vrijkomen;
- Waterstofperoxide 0,5%; of
- Detol Medical 5%

4.7 VENTILATIE

Er moet beschreven worden hoe er voor een goede verluchting van de ruimtes gezorgd kan worden, waarbij rekening gehouden moet worden met het effect van de aerosoltransmissie en de seizoensgebondenheid.

Het geniet de voorkeur om activiteiten **buiten** te laten doorgaan, waar er in principe een goede natuurlijke ventilatie is. Als je toch binnen actief bent, genieten grote en goed geventileerde ruimtes de voorkeur. Het is het sterk aangeraden hierbij om de meest actuele ventilatie-adviezen van Het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid en van de Hoge Raad voor Gezondheid te volgen¹⁰. Gebruik van individuele ventilatoren die het virus kunnen verspreiden is verboden.

Regelmatig de ruimtes verluchten (door bv. een venster open te zetten) is altijd noodzakelijk, zeker in kleinere ruimtes. Binnen de cultuursector gelden bovendien strenge normen voor infrastructuren die gebruik willen maken van CIRM-uitzondering¹¹ op bezoekerslimieten¹².

Aangezien het virus door aërosolen wordt verspreid, speelt ventilatie een cruciale rol bij het beperken van het besmettingsrisico. Het maakt het mogelijk de binnenlucht van lokalen te vernieuwen en de aanwezigheid van deze aërosolen, die mogelijk besmet zijn met COVID-door een besmette aanwezige in de ruimte, te verminderen.

Het CO²-gehalte van de lucht in binnenruimtes dient te streven naar waarden die standaard niet hoger zijn dan 900 ppm en zouden op piekmomenten onder het CO²-gehalte van 1200 ppm pogen te blijven.

Om deze doelstellingen te bereiken, moeten er mogelijk acties worden uitgevoerd. Deze acties worden beschreven in het document "[Aanbevelingen voor de praktische uitvoering van de bewaking van ventilatie en luchtkwaliteit in COVID-19](#)", dat is opgesteld door de Taskforce Ventilatie van het COVID-19 Commissariaat waar leden van de diverse gemeenschappen in zetelden¹³.

Voor meer info over het correct meten van de CO²-concentratie in een ruimte wordt verwezen naar het document "[ventileren, verluchten en CO² meting ter preventie van COVID-19](#)" dat is opgesteld door het Agentschap Zorg en Gezondheid¹⁴.

¹⁰ <https://www.zorg-en-gezondheid.be/ventilatie-en-verluchten-en-covid-19>

¹¹ Het CIRM voorziet in strikte ventilatie-eisen die COVID-veilige omstandigheden creëren en bewaren in permanente infrastructuren.

¹² Een handige affiche rond ventilatie vind je via:

<https://werk.belgie.be/sites/default/files/content/documents/Coronavirus/Affiches/Affiche%20Preventie%20Corona%20Ventilatie.pdf>

¹³ Een praktisch schema om te weten welke acties rond ventilatie nodig zijn bevindt zich op pagina 7 van dit document.

¹⁴ Onder hoofdstuk 6.3 van het document [ventilatie en verluchten en covid19](#) wordt uitgelegd welke stappen nodig zijn om CO²-reductie in een binnenruimte te bekomen.

4.8 PERSOONLIJKE BESCHERMING

Inzake persoonlijke bescherming kan het nodig zijn om te werken met mondmaskers, face shields, schorten, wegwerphandschoenen, Het gebruik ervan moet beschreven worden, de verwijdering ervan, en, indien het geen wegwerp betreft, de reiniging en ontsmetting ervan.

De verplichting van het dragen van een mondmasker verschilt van fase tot fase en tussen criteria (bijv. tussen groepen en externen, activiteiten binnen of buiten, leeftijd, intensiteit van de activiteit, ...)

4.8.1 Persoonlijke hygiëne : mondmasker

Het dragen van een mondmasker wordt in het algemeen aangeraden, en in sommige gevallen of fases verplicht. Het dragen van een mondmasker is geen alternatief voor het behouden van social distance!

In sommige situaties en onder bepaalde voorwaarden mag het mondmasker afgezet worden, bijv. voor het bespelen van een instrument of het kortstondig nuttigen van eten of drank.

Het gebruik van mondmaskers op evenementen wordt onder 8. Publieksevenementen besproken.

Bij EHBO-verzorging zijn een mondmasker en handschoenen verplicht¹⁵Pas zowel het materiaal als je instructies aan om op een coronaveilige manier EHBO te kunnen verlenen.
Download de [informatiefiche over EHBO in coronatijden](#)

4.9 BEHEER BESMETTE PERSONEN

Er moet beschreven worden hoe omgegaan zal worden met besmette personen. Dit kan al naargelang het geval gaan over werknemers, klanten, acteurs, toeschouwers, leveranciers, onderaannemers, ..

Als algemeen principe geldt: **wie zich ziek voelt, blijft thuis**

Indien iemand ziek wordt op het werk, volg dan de betreffende procedure van FOD WASO :

<https://werk.belgie.be/nl/nieuws/hoe-qa-ik-als-werkgever-om-met-werknemers-die-corona-griepsymptomen-vertonen> , met als voornaamste punten:

- Zorg dat de persoon in kwestie op een veilige manier naar huis kan, dus best geen openbaar vervoer, dragen van mondmasker, extra aandacht voor handhygiëne, ...
- In noodgevallen kan men beroep doen op de urgentiediensten
- Hoe moet er omgegaan worden met de collega's van de besmette persoon.

¹⁵ Zorg ervoor dat er standaard een voorraad mondmaskers en handschoenen ter beschikking is.

Men kan beschrijven welke maatregelen men voorziet inzake contact tracing. Het kan daarbij gaan om het bijhouden van deelnemerslijsten of het gebruik van de “corona alert app” om de activiteit veilig te laten doorgaan of om de contact tracing nadien te vergemakkelijken.

Men kan beschrijven of en hoe men gebruik wil maken van de resultaten van (snel)testen om de toegang tot een activiteit te organiseren, en of en hoe men zal inspelen op het vaccinatiebeleid.

4.10 COMPLIANCE EN HANDHAVING

Er moet beschreven worden (in draaiboek en sectorgids) hoe men ervoor zal zorgen dat de maatregelen uit het protocol gehandhaafd zullen worden en hoe er desgevallend sanctionerend kan worden opgetreden.

Er kan daarbij vermelding worden gegeven van de geldende boetes om ongewenst gedrag te ontraden¹⁶.

Problemen die in het kader van de handhaving worden vastgesteld moeten meegenomen worden in de continue verbetering van bestaande protocollen.

5 ORGANISATORISCHE MAATREGELEN

Volgende organisatorische maatregelen worden idealiter door of in nauwe samenspraak met de COVID-coördinator (zie 4.2) opgemaakt.

5.1 RISICOANALYSE

Elke organisator is verplicht om een risicoanalyse op te maken met betrekking tot de deelnemers, de locatie, de aard van de activiteit, de verplaatsing voor, tijdens en na de activiteit, enz. Op basis van de inschatting van de risico's kan je:

1. beslissen of het veilig (en haalbaar) is om de activiteit terug op te starten;
2. de nodige maatregelen treffen om alles op een zo veilig mogelijke wijze te organiseren.

Voor activiteiten met enkel (vaste) deelnemers bieden de sectoren een aantal checklists aan die je als hulpmiddel kan gebruiken.

Voor activiteiten met publiek wordt sinds juli 2020 het Covid Event Risk Model (CERM) ter beschikking gesteld. (zie ook verder 8. Publieksevenementen)

¹⁶ Vaak kijkt men voor handhaving in de richting van overheid, maar de overheid is in deze slechts de derde lijn. Het eerstelijnstoezicht bevindt zich op het niveau van de Covid-coördinator / operator / uitbater / organisator van de activiteit die in dat verband zou kunnen werken met een zelfcontrolesysteem. Op dit zelfcontrolesysteem kan dan een tweedelijnstoezicht worden georganiseerd door bijvoorbeeld vanuit de sector of beroepsorganisaties een beroep te doen op een externe certificeringsorganisatie of externe preventiedienst.

5.2 DRAAIBOEK

Je moet als organisatie voor elke (soort) activiteit een draaiboek voorzien waarin de activiteit zelf in al zijn aspecten (locatieplan, materiaallijst, tijdsschema, ...) en alle bijhorende veiligheidsmaatregelen worden opgenomen. De inhoud en vorm van zo'n draaiboek is sterk afhankelijk van de aard van de activiteit. We rekenen op de sector zelf om daarin de nodige ondersteuning en houvast te ontwikkelen.

Enkele aandachtspunten:

- Beheersing van groepen mensen (crowd management) – zeker op bepaalde plaatsen en momenten (bij aankomst aan de kassa en in de zaal, in een pauze aan de bar en toilet, bij verplaatsing, ...);
- Indeling van de ruimtes (gebouwplannen, lokaalindeling, ...), met extra aandacht voor de sanitaire voorzieningen (toegangen, afstandssignalisatie, desinfectie en ventilatie van de toiletten, ...).

Dit draaiboek is belangrijk:

- als basisdocument bij de voorbereidingen;
- als houvast voor organisator, begeleider, deelnemer en zaaluitbater;
- als bewijs voor de (lokale) overheid dat de heropstart volgens het principe van de goede huisvader werd aangepakt.

5.3 INSCHRIJVINGEN/REGISTRATIE VAN DEELNEMERS

Het is verplicht deelnemers aan activiteiten vooraf te laten inschrijven⁷. Zo houd je het aantal deelnemers beheersbaar, en verzamel je de nodige gegevens van de deelnemers.

Met het oog op mogelijk later contactonderzoek is de organisator verplicht om minstens 14 dagen de contactgegevens (minstens naam, telefoonnummer en/of emailadres) van alle deelnemers (inclusief begeleiders en eventuele externe actoren) te bewaren. Doe dat per activiteit en conform de principes van de GDPR.

6 DEELNEMERS

Het is de bedoeling dat zoveel mogelijk mensen kunnen genieten van culturele activiteiten, gezien het recht op cultuur, vrije tijd, participatie en engagement. In de brede cultuursector kijken we dan niet alleen naar de deelnemers, maar ook naar de vele vrijwilligers die daarin actief zijn (als begeleider van andere personen, ondersteuner voor en achter de schermen, enz.). Het gaat hierbij dus over een zeer diverse groep van mensen, van zeer jong tot zeer oud.

Het is belangrijk dat op het niveau van de organisatie duidelijk bepaald en gecommuniceerd wordt wie wel en wie niet mag deelnemen.

Voor volgende doelgroepen geven we graag nog wat extra informatie mee:

⁷ Dit kan net zoals in o.a. de horeca ook via één contactpersoon per 'groep/huishouden' gebeuren.

6.1 JEUGD

Voor culturele activiteiten voor kinderen tot en met 12 jaar gelden in het algemeen **minder strenge veiligheidsvoorschriften**. Ook voor jongeren tussen 12 en 18 jaar kunnen er minder strenge veiligheidsvoorschriften gelden dan voor volwassenen. Voor meer detail en geldende maatregelen verwijzen we hiervoor naar het Basisprotocol Jeugd¹⁸.

Culturele activiteiten die door hun educatieve context of hun educatieve aard ook vallen onder het (niet-) reguliere onderwijs dienen ook de geldende richtlijnen bij onderwijs te respecteren¹⁹. Voor meer detail en geldende maatregelen verwijzen we hiervoor naar het Basisprotocol Onderwijs.

Opmerking: Als publiek worden alle leeftijdscategorieën meegeteld. Kinderen tot en met 12 jaar worden dus ook meegeteld in het aantal personen.

6.2 RISICOGROEPEN

Het is en blijft belangrijk dat we bepaalde risicogroepen die een hoger risico op een ernstige COVID-infectie hebben, blijven beschermen. De experts benoemen twee belangrijke risicogroepen:

- **Ouderen:** voor het betrekken van deze doelgroep stelde het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin een [charter](#) met richtlijnen en afspraken op.
- **Personen met een ernstige onderliggende medische aandoening** (bv. hart- en vaatandoeningen of verlaagde immuniteit): het risico is sterk afhankelijk van de aard en complexiteit van de onderliggende problematiek, en wordt best met de behandelende arts besproken.

Het is de verantwoordelijkheid van de organisatie én het individu²⁰ om het risico goed in te schatten en ernaar te handelen.

6.3 ZIEKTE

Personen die ziek zijn of de laatste zeven dagen klachten hebben gehad die aan een COVID-infectie doen denken (o.a. koorts, droge hoest, keelpijn, vermoeidheid, pijn of druk op de borst), mogen niet deelnemen. Ook als er in de naaste omgeving (partner, gezin) ziekte of ziektesymptomen zijn (geweest), wordt deelname aan de activiteiten tijdelijk **verboden**.

Neem in de draaiboeken als standaardregel op welke de algemeen geldende quarantaine- en voorzorgsmaatregelen op voor zieke werknemers, deelnemers, etc.,... die op dat moment van kracht zijn zodat bvb. ook personen die in risico-gebieden gereisd hebben niet meteen ernaar aan de activiteiten mogen deelnemen.

¹⁸ <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/vragen-en-maatregelen-jeugd>

¹⁹ <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/coronavirus>

²⁰ Medische fiches of een verklaring op eer kan, afhankelijk van de situatie, een werkwijze zijn om ook de individuele verantwoordelijkheid te stimuleren.

6.4 AANTAL DEELNEMERS

Om de verspreiding van het coronavirus te voorkomen wordt het aantal contacten tussen mensen bij voorkeur zoveel mogelijk beperkt. Organiseer de werking/activiteiten rekening houdend met die filosofie, bijvoorbeeld bij groepsindeling, verdeling begeleiders, enz. Hou daarbij ook specifiek rekening met de eerder omschreven risicogroepen en vermijd zoveel mogelijk het 'mischen' van generaties.

Het exacte aantal personen per activiteit is afhankelijk van je risicoanalyse, waarbij de locatie en het bewaken van de social distance zeer bepalend zullen zijn. Om het maximum aantal personen te kunnen inschatten, hanteer je de richtlijnen die terug te vinden zijn in het kader georganiseerd verband van het basisprotocol (zie 3.6).

Binnen een professionele arbeidscontext kunnen er andere principes gehanteerd worden, hiervoor verwijzen we door naar o.a. de [Sectorgids voor professionele kunsten](#)

Het federaal Ministerieel Besluit kan altijd andere voorwaarden of maxima opleggen.

7 SPECIFIEKE MAATREGELEN

Een aantal specifieke activiteiten in de cultuursector krijgen een aparte vermelding in het basisprotocol. Zij hebben immers een verhoogd risico op overdracht van druppels en infectie, en vragen daarom extra aandacht en specifieke maatregelen.

Die maatregelen gelden in alle omstandigheden (korte les/workshop, vakantiecamp of evenement).

7.1 ZANG

Voor alle activiteiten met zang of die aanleiding geven tot luid spreken of roepen, moet je een aantal **extra maatregelen** nemen.

Onderstaande maatregelen gelden in alle fasen!

7.1.1 Algemene maatregelen

- Er wordt geen werkmateriaal gedeeld. Als het niet anders kan, moet dat materiaal tussen repetities of opvoeringen door ontsmet worden.
- De vloer, het decor en de rekvisieten worden beschouwd als werkmiddelen en worden periodiek ontsmet met desinfecterend middel.
- Er moet extra aandacht gaan naar het vermijden van contact buiten de 'zangmomenten' (bijv. pauzes).

7.1.2 Afstand en mondmasker

Wanneer er een **afstand van 3 meter** rondom elke persoon²¹ voorzien kan worden, kan er zonder mondmasker gezongen worden. Die afstand **kan verkleind worden tot 1,5 meter** rondom als aan één van volgende voorwaarden wordt voldaan.

- Er wordt wel een mondmasker (of gevalideerd alternatief) gedragen.
- Er worden plexischermen geplaatst tussen de zangers.
- Alle zangers staan op één rij naast elkaar en zingen in dezelfde richting, maar niet naar elkaar toe.

De afstand met een publiek moet altijd minstens 3 meter zijn.

In een aantal sectorgidsen worden er nog extra tips en aanbevelingen meegegeven, o.a. in de [sectorgidscultuur](#) en bij koepelorganisatie [Koor&Stem](#).

7.2 BLAASINSTRUMENTEN

Voor alle activiteiten waarbij blaasinstrumenten gebruikt worden, moet je een aantal **extra maatregelen** nemen.

Onderstaande maatregelen gelden in alle fasen !
--

- Respecteer **een afstand van 2 meter ten opzichte van anderen**. Die afstand **kan verkleind worden tot 1,5 meter** indien er beschermingsmateriaal (bv. plexischermen) worden gebruikt.
- Vloeistoffen moeten opgevangen worden in wegwerpdoeken of gevalideerde alternatieven.
- De vloer waarop de blaasinstrumenten werden gebruikt, moet extra schoongemaakt worden, bij voorkeur na elk gebruik door één groep.
- Instrumenten mogen niet uitgewisseld worden tussen verschillende muzikanten. Als dat onvermijdelijk is, mag het instrument gedurende 72 uur niet worden gebruikt, om er zeker van te zijn dat het instrument niet langer met het virus besmet is. Het (eventueel aanwezige) mondstuk moet altijd ontsmet worden voor gebruik door een ander persoon, ook na 72 uur.
- Er moet extra aandacht gaan naar het vermijden van contact buiten de 'muziekmomenten' (bijv. pauzes).

In een aantal sectorgidsen worden er nog extra tips en aanbevelingen mee gegeven, o.a. in de [sectorgidscultuur](#) en bij koepelorganisatie [VLAMO](#).

7.3 NAUW FYSIEK CONTACT

Fysiek contact is vaak een wezenlijk onderdeel van dans, toneel, bewegingsexpressie, enz. Met de volgende richtlijnen is dat mogelijk en worden de risico's nog enigszins beperkt.

Aangepaste densiteitsrichtlijnen in kader basisprotocol kunnen gelden.

²¹ Het gaat hierbij over de afstand met iedere andere persoon: andere zangers, muzikanten,

- Het geniet de voorkeur om activiteiten buiten te laten plaatsvinden, waar er in principe een goede natuurlijke ventilatie is. (zie ook 4.7 ventilatie)
- Houd **fysiek contact occasioneel en kortstondig**.
- Vermijd het aanraken van elkaars gezicht.
- Draag indien mogelijk een mondmasker (bv. tijdens repetities, voor en na, ...).
- Hygiënemaatregelen voor en na de activiteit zijn zeer belangrijk.
- De vloer wordt extra schoongemaakt, zeker als er veelvuldig contact geweest is met ontblote lichaamsdelen (blote voeten, ontbloot bovenlijf, ...).

Opgelet: voor zuivere dansactiviteiten én voor de circussector moeten de specifieke richtlijnen bij SPORT gevolgd worden.

7.4 MEERDAAGSE ACTIVITEITEN

Kampen of meerdaagse activiteiten, met of zonder overnachting, zijn net zoals andere activiteiten toegestaan als ze de bepalingen uit dit protocol volgen en meer in het algemeen niet in overtreding zijn met de algemeen geldende bepalingen. Bij de eerste heropstart van een bepaalde activiteit of in code rood worden meerdaagse activiteiten in regel sterk afgeraden.

8 PUBLIEKSEVENEMENTEN

Culturele evenementen mogen plaatsvinden op voorwaarde dat:

- de algemene richtlijnen worden gevolgd (6 gouden regels + 10 geboden)
- de activiteit wettelijk is toegestaan.
- aan de voorwaarden van de dan geldende versoepeling is voldaan
- de relevante protocollen en draaiboeken (o.a. cultuur, horeca, ...) worden gevolgd;
- het event volgens de CERM2021-tool groen licht krijgt.
- het event een positieve CIRM P of CIRM T -scan heeft indien van toepassing op de infrastructuur.

Om het toegelaten aantal personen op een evenement te kunnen inschatten, werken we standaard met een generiek werkbaar kader voor publieksevenementen. De huidige kaders voor publieksevenementen zijn afhankelijk van het type activiteit terug te vinden in de onderverdelingen van hoofdstuk 3.7 van dit basisprotocol. Het toegelaten aantal personen

Het federaal Ministerieel Besluit kan altijd andere voorwaarden of maxima aantallen opleggen.

Opmerking: Als publiek worden alle leeftijdscategorieën meegeteld. Kinderen tot en met 12 jaar worden dus ook meegeteld in het aantal personen.